

Písemná forma právního jednání v elektronickém obchodu

Abstrakt

Předložená diplomová práce se věnuje písemné formě právního jednání v kontextu elektronického obchodu. Denně se v prostředí internetu elektronicky uzavře nepřeberné množství smluv a každým dnem proto sílí požadavky na prohloubení digitálního právního styku. Bez nadsázky je možné uzavřít, že si život bez elektronického právního jednání již ani nedokážeme představit.

Cílem této práce je rozebrat právní úpravu elektronického právního jednání v písemné formě a zhodnotit, za jakých okolností budou požadavky na takové právní jednání naplněny. Předložená diplomová práce si klade za cíl zodpovědět a rozebrat, zda jsou zákonná ustanovení a požadavky na elektronické právní jednání v písemné formě v souladu s technickou realitou a technickými možnostmi elektronického právního styku. Dále se tato práce věnuje otázce, proč technologie, na kterých je elektronické právní jednání (v písemné formě) založeno, zastarávají, jak se s touto skutečností náš právní řád vypořádává a jak těmto výzvám čelí. V neposlední řadě je třeba se kriticky ptát, zda platné právo dostatečně reflektuje realitu elektronického právního styku a obchodu a poskytuje tak dostatečnou právní jistotu pro zúčastněné osoby, jejichž práva a povinnosti jsou dotčeny.

V první a druhé části diplomové práce se autorka snaží uvést čtenáře do tématu písemného právního jednání v elektronickém právním styku pomocí rozboru zákonných požadavků na písemnou formu a analýzy relevantních právních předpisů na české a evropské úrovni. Pro dostatečné vyčerpání tématu se tato část neomezuje pouze na naše území, ale nahlíží i do platného práva a nauky Spolkové republiky Německo. Autorka práce hledá odpovědi na vytyčené otázky diplomové práce i prostřednictvím komparační výkladové metody.

Ve třetí části předložené práce je rozebrán podpis jako jeden z požadavků na písemnou formu. Velký důraz je zde kladen na popis funkcí podpisu, které má každý podpis včetně podpisu elektronického plnit. Důkladný rozbor funkcí podpisu je zásadní pro výklad v dalších kapitolách, v nichž je na funkce podpisu odkazováno. Funkce podpisu prostupují dále celou diplomovou prací. V této části je dále rozebrán elektronický podpis, a to od samotného základu, tj. od nejnižší formy elektronického podpisu - elektronického podpisu prostého. Autorka diplomové práce do detailu rozebírá uplatnění jednotlivých druhů elektronického podpisu a jejich výhody a nevýhody v rámci elektronického právního styku.

Ve čtvrté části se práce dotýká tématu, které nás „pálí“ nejen v českém právním prostředí, kterým je prostý elektronický podpis v e-mailu a jeho právní účinky. V této části se autorka věnuje výkladu a rozboru relevantních právních ustanovení, v jejichž světle je nutno (prostý) elektronický podpis vykládat. Autorka práce neopomíjí zohlednit ustálenou judikaturu soudů týkající se výkladu elektronického právního jednání v písemné formě. Ta nám nabízí několik konzervativních odpovědí ohledně výkladu relevantních právních ustanovení upravujících (elektronickou) písemnou formu za použití převážně jazykové a systematické výkladové metody.

Důkazní funkce (elektronického) podpisu je důležitou funkcí, ne-li funkcí nejdůležitější. Abychom mohli hodnotit jakékoli elektronické právní jednání, musíme mít za prokázané, že existuje a bylo platně uzavřeno. Z tohoto důvodu je této problematice věnována samostatná pátá část diplomové práce.

V šesté části diplomové práce neopomíjí autorka práce zohlednit vývoj elektronické komunikace a elektronického právního styku v českém právním prostředí a snaží se reflektovat nové otázky a výzvy, které s vývojem a rozšířením elektronického právního jednání bezprostředně souvisejí. Autorka diplomové práce se proto v této části zabývá zakládáním obchodních společností online, bankovní identitou a dalšími právními instituty, které jsou v České republice nové. Tímto způsobem se zákonodárce snaží na tento technologický vývoj reagovat a zohlednit jej v právním řádu. Právě bankovní identita je zásadní novinkou, která představuje nový a účinný prostředek elektronické identifikace, naplňující identifikační funkci elektronického podpisu, a je s to přispět rozvoji elektronického obchodního styku.

Autorka práce si je vědoma, že velký impuls pro rozvoj elektronického obchodního styku představuje mezinárodní obchod a transakce přesahující hranice České republiky. Tento argument není předloženou prací ignorován. Naopak je na něj kladen důraz v otázkách de lege ferenda, kterým se autorka věnuje v závěru diplomové práce. V úplném závěru autorka této práce shrnuje zásadní body předložené práce a činí závěry opírající se o rozbor jak českého a evropského, tak německého platného práva.

Klíčová slova: elektronické podpisy, elektronický právní styk, nařízení eIDAS, písemná forma, elektronická identita